

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 143 194/99-05044
Signatura: vn3cs101

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Základní škola Karviná-Mizerov U Studny 2290 U Studny 2290 734 01 Karviná - Mizerov
Identifikátor ředitelství:	600 135 934
Ředitel školy/zařízení:	Mgr. Petr Stempěn
Zřizovatel:	Město Karviná
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Karviná, Mírová 1429, Karviná-Nové Město
Termín inspekce:	25. - 28. května 1999
Inspektoři:	PaedDr. Miroslav Bialoň Mgr. Marcela Orságová Mgr. Kazimír Worek Mgr. Jaroslav Kadůrek
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠÚ-99 opr. 1/ZŠ-78 ze dne 7. 1. 1999, zřizovací listina ze dne 15. 12. 1992, třídní výkazy, katalogové listy žáků, třídní knihy, školní řád, rozvrh hodin, evidence žáků školy, kniha úrazů, záznamy z pedagogických rad, personální dokumentace, hospitační záznamy, tematické plány, kalendář práce školy na školní rok 1998-1999.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Škola má v zásadě jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje.

Stěžejním dlouhodobým cílem je dle vyjádření ředitele kvalitní vzdělávání žáků a jejich příprava pro další studium ve středních školách. K tomu má přispět dokument „Roční kalendář školy na školní rok 1998/99“, s nímž byli zaměstnanci prokazatelně seznámeni na úvodní pedagogické radě dne 26. srpna 1998. Tento rámcový plán, v němž

nechybí stanovení konkrétních úkolů, termíny provedení a jména pracovníků zodpovědných za jejich realizaci, je vedením školy postupně rozpracováván a konkretizován v měsíčních plánech, které jsou vyvěšovány na informační tabuli ve sborovně. Plánované termíny jsou vedením školy sledovány, úkoly průběžně vyhodnocovány, účinně funguje zpětná vazba.

Organizace pedagogických rad (čtyřikrát ročně) i operativních provozních porad (zpravidla jednou měsíčně) je vzhledem k velikosti školy v zásadě optimální z hlediska četnosti i obsahu. Inspekci byly předloženy zápisy z jednotlivých porad, jež vykazovaly běžnou úroveň.

Koncepční záměry školy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Vedení školy je tvořeno ředitelem a jeho zástupkyní. Ředitel je odborně a pedagogicky způsobilý k výuce českého jazyka a tělesné výchovy, ve funkci působí od roku 1989 a vykazuje úhrnem 30 let celkové pedagogické praxe. Jeho zástupkyně má způsobilost k výuce předmětů matematika-zeměpis-rodinná výchova, 29 let pedagogické praxe a funkci zástupkyně ředitele vykonává od roku 1990. Výchovné poradenství je svěřeno vyučující s dlouholetou pedagogickou praxí na základní škole, jež však dosud nemá požadované specializační studium pro výchovné poradce. Na řízení školy se podílejí v rámci svých kompetencí vymezených ředitelem i tři vedoucí metodických sdružení a dvanáct předsedů předmětových komisí.

Školní řád je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění. Je v něm zakotven pokyn MŠMT ČR čj. 16 227/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních. Obsahuje rovněž práva žáků. V průběhu inspekce bylo zřejmé, že školní řád je pracovníky školy i žáky akceptován.

K termínu inspekce vykazovala škola v 19 třídách úhrnem 484 žáků, tj. průměrně 25,5 žáků na třídu.

2.2 Personální struktura

V inspektované škole působí celkem 43 interních pracovníků, z nichž je 26 učitelů a 4 vychovatelky školní družiny. Týdně je vyučováno úhrnem 590 vyučovacích hodin, z toho na 1. stupni 301 hodin, na 2. stupni 289 hodin. Výuka bez odborné způsobilosti představuje na 1. stupni 46 hodin, na 2. stupni činí výuka bez odborné způsobilosti 49 hodin. Vyučování bez odborné způsobilosti je realizováno zejména v následujících předmětech: německý jazyk, fyzika, výtvarná výchova, hudební výchova. Se stoprocentní odbornou a pedagogickou způsobilostí jsou vyučovány předměty: český jazyk, anglický jazyk, dějepis, zeměpis, matematika, chemie, tělesná výchova, přírodopis.

Rozbor struktury učitelského sboru podle pohlaví vykazuje velmi nízké zastoupení mužů, jelikož z 30 pedagogických pracovníků školy jsou pouze tři muži.

Odborné a pedagogické řízení je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitel nemá písemně zpracovaný plán kontrolní činnosti. Pro hodnocení pedagogických pracovníků byla zpracována kritéria, s nimiž byl seznámen každý vyučující. Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, jednak pravidelnými kontrolami třídních knih a další pedagogické dokumentace. V letošním školním roce vykazuje ředitel 14 hospitačních hodin. Záznamy o provedených hospitacích jsou vedeny, o pohospitačních rozhovorech s vyučujícími záznamy nejsou.

Hodnocení žáků má převážně motivující funkci a napomáhá rozvoji jejich osobnosti. Pravidla hodnocení jsou známá a v praxi se dodržují. Pro hodnocení vyučovacích výsledků žáků je využíván klasický klasifikační řád.

Škola nepoužívá ke zpětné vazbě interní srovnávací prověrky, žáci školy se účastní každoročně vědomostních i sportovních soutěží mezi školami v regionu, v nichž dosahují většinou průměrných výsledků.

Kontrolní systém školy je hodnocen jako průměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Ředitel školy má v zásadě promyšleně zpracován vnitřní informační systém, jenž je založen na daných a pevných pravidlech a který je vedením školy realizován prostřednictvím měsíčních plánů, pedagogických rad a operativních pracovních porad, informačních tabulí, schůzek předmětových komisí a metodických sdružení. Pracovníci školy mají v zásadě zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Vnější informační systém je realizován zejména prostřednictvím pravidelných třídních schůzek s rodiči žáků, jež se konají dvakrát ročně. Další informace o svých dětech mohou rodiče získat dle předchozí individuální domluvy s daným pedagogickým pracovníkem. Aktuální zprávy jsou rodičům poskytovány hlavně prostřednictvím žákovských knížek. K šíření informací o životě školy napomáhá rovněž školní žákovský časopis „Studňáček“. Každoročně je veřejnosti předkládána výroční zpráva o činnosti školy.

Vedení školy úzce spolupracuje zejména s Městským úřadem Karviná.

Informační systém je hodnocen jako spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Kontrola povinné dokumentace byla provedena dle § 38a odst. 1 písmeno a) - j) zákona č. 258/1996 Sb., v platném znění. Povinná dokumentace je vedena funkčně na předepsaných tiskopisech. Administrativní úroveň písemností má požadovanou kvalitu.

Povinná dokumentace je řádně vedena.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Ve školním roce 1998/99 je výuka 1. - 9. ročníku realizována v souladu s platným učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola, jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22.

Vzdělávací program školy byl projednán se Školským úřadem Karviná v září 1998.

Rozvrh hodin respektuje hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schválených vzdělávacích programech.

V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí nepovinné předměty francouzský jazyk, sportovní hry chlapců, sportovní hry dívek a několik sportovních kroužků.

Učební plány jsou řádně plněny.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebními dokumentům

Rozpočet stanovený škole Školským úřadem v Karviné v zásadě dostatečně umožňuje realizaci schválených vzdělávacích programů. Vedení školy usiluje o efektivní využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu, nákup učebnic je plánovitý a promyšlený.

Finanční prostředky poskytnuté zřizovatelem dostatečně zabezpečují provoz školy. Zřizovatel dle svých možností vychází vstříc záměrům ředitele.

Při škole neexistuje nadace, není zřízena ani rada školy, činnost nevyvíjí ani Sdružení rodičů a přátel školy. Škola nemá sponzory.

Vedlejší hospodářskou činnost škola neprovádí.

Efektivnost využívání finančních prostředků je na běžné úrovni.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola vznikla v roce 1968, koncipovaná je jako 24 třídní. V současné době je ve škole 19 kmenových tříd a 9 standardně vybavených odborných učeben (např. učebna výpočetní techniky, fyziky, chemie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, zeměpisu, přírodopisu, kuchyňka, dílny apod.). Škola je vybavena pro výuku tělesné výchovy - vlastní prostorné travnaté hřiště s běžeckou dráhou a jednu velkou tělocvičnu. Vybavení didaktickou technikou je v zásadě na běžné úrovni.

Podmínky pro výuku českého jazyka, dějepisu, občanské výchovy a zeměpisu jsou na běžné úrovni. Sledované předměty se vyučují ve standardně zařízených kmenových třídách, pouze zeměpis v částečně vybudované odborné učebně.

Pro výuku těchto předmětů je k dispozici televize, video, přenosný meotar, magnetofon, hifi věž. Jmenovaná audiovizuální technika se však nachází pouze v hudebně a sborovně školy, takže se musí do určité třídy vždy přemísťovat.

Ve škole se nachází žákovská knihovna se 700 svazky knih, které jsou podle vyjádření předsedkyně předmětové komise českého jazyka již z části zastaralé. Knižní fond se z finančních důvodů doplňuje jen velmi málo. Učitelská knihovna má 1200 svazků beletrie a naučné literatury.

Materiálně technické podmínky pro výuku matematiky, fyziky a chemie jsou v zásadě rovněž na standardní úrovni, v matematice žáci používají učebnice nakladatelství Pythagoras Publishing, v 9. ročníku učebnice z nakladatelství SPN. Učebnice fyziky a chemie jsou z nakladatelství SPN a Fortuna. Odborná učebna chemie byla nově rekonstruována a uvedena do provozu bude počátkem června.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou na standardní úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Rozvrhy hodin a přestávek respektují plně psychohygienické potřeby žáků. Ustanovení řádu školy odpovídají § 15 citované vyhlášky a pamatují na ochranu zdraví a bezpečnost. Dozory jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky dle schváleného rozpisu, jenž je vyvěšen ve sborovně. Veškerá poučení žáků jsou zaznamenávána v třídních knihách.

Pracovní prostředí kmenových tříd, odborných učeben i chodeb je příznivé, výzdoba je estetická a funkční, hojně je využíváno prací žáků. Žákovský nábytek svou velikostí v zásadě odpovídá antropometrickým požadavkům. Proti přímému slunečnímu svitu jsou všechny třídy vybaveny žaluziemi.

Kapacita sociálních zařízení je vzhledem k počtu žáků dostatečná. Pitný režim žáků zajišťuje zejména nápojový automat, který nabízí dostatečné množství nápojů v různých cenových relacích.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Ze sledovaných předmětů jsou s odbornou i pedagogickou způsobilostí plně odučeny český jazyk, dějepis, občanská výchova, zeměpis, matematika, chemie.

Fyziku vyučují ve škole dva vyučující, z nichž jeden nemá odbornou způsobilost k výuce tohoto předmětu a učí týdně 4 hodiny fyziky, což je 26,6 % z celkového počtu hodin fyziky odučených týdně ve škole.

Naprostá většina vyučujících má dlouholetou pedagogickou praxi na základní škole. Kvalifikovanost pedagogů a jejich aprobační skladba je optimálně využívána.

Personální podmínky výuky jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny jako nadprůměrné.

11 Plnění učebních osnov

Vyučující mají učební osnovy rozpracované v tematických plánech, které v průběhu školního roku doplňují, upravují a využívají ve výchovně-vzdělávacím procesu. Vedení školy průběžně kontroluje plnění učebních osnov. Dle provedené analýzy ve sledovaných předmětech (český jazyk, matematika, fyzika, chemie, dějepis, občanská výchova, zeměpis) předložené tematické plány v zásadě korespondují s probíraným učivem uvedeným v třídních knihách a jsou v podstatě v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Forma zpracování tematických plánů je na běžné úrovni, jsou v nich začleňovány laboratorní práce a opakování větších celků učiva.

Učební osnovy jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Úhrnem bylo hospitováno ve 15 hodinách. Hodnocení navštívených vyučovacích hodin ukazuje následující tabulka:

stupeň hodnocení	počet hodin	vyjádřeno v procentech
------------------	-------------	------------------------

nadprůměrná	5	33,3
spíše nadprůměrná	6	40,0
průměrná	4	26,7
úhrn	15	100,0

Český jazyk

Na 1. stupni bylo hospitováno ve třech vyučovacích jednotkách. Při výuce jsou používány schválené učebnice nakladatelství Alter a Fortuna. Dle obsahu vyučovací hodiny byla v některých třídách vhodně začleněna práce s pracovními sešity a listy. Ve všech vyučovacích hodinách byly využívány frontální činnosti. Přístup učitelek k žákům je vstřícný s patrným důrazem na jejich individualitu. Pozornost žáků je podporována vhodnou motivací, kladným hodnocením a dle potřeby zařazováním pohybové relaxace. Písemný i komunikační projev žáků je převážně na dobré úrovni. Na konci každé hodiny bylo stručně shrnuto probrané učivo a zadány domácí úkoly.

Na 2. stupni byly sledovány tři hodiny českého jazyka u tří odborně pedagogicky způsobilých učitelek, které se na hodiny (dvě mluvnické, jedna literární) zodpovědně připravily. Didaktické cíle navštívených hodin byly stanoveny, žáci získali vědomosti v žádaném rozsahu. Náročnost učiva a vyučovací metody odpovídaly daným tématům i věku žáků, hodiny byly většinou pestré a pro žáky zajímavé, i když jejich aktivita byla různá. Probírané učivo v závěru hodiny učitelky shrnuly a zadaly domácí úkoly. Hodnocení žáků vyučujícími nebylo prováděno.

Všichni žáci pracovali s učebnicemi schválenými MŠMT ČR. Úroveň zápisů v žákovských sešitech byla různá.

Učitelky vytvořily ve třídách svým individuálním přístupem k žákům klidnou pracovní atmosféru. Probírané učivo korespondovalo s učebními osnovami a bylo v časové shodě s tematickými plány.

Matematika

Hospitováno bylo u všech čtyř vyučujících matematiky v 7., 8. a 9. ročníku. Hodiny měly stanoveny jasné cíle. Vyučovací metody byly adekvátní a přiměřené věku žáků, ne vždy však plně odpovídaly deklarovaným záměrům vzdělávacího programu Základní škola. Učivo je v souladu s tematickými plány. Je využíváno jednotných sešitů na zápisy žáků. Kontrolou počtu známek v žákovských knížkách bylo zjištěno, že jejich počet je přiměřený.

Ve většině hodin se často střídaly formy práce; převažoval však frontální způsob práce. Jako motivační prvek sloužila vhodně volená pochvala a povzbuzení. Vztahy učitel - žák jsou pozitivní, ve většině hospitovaných hodin podporují i motivaci dětí. Žáci pracovali se zájmem, jejich aktivita byla průměrná. Patrné byly mezipředmětové vztahy a ve dvou vyučovacích hodinách byla zařazena diskuse.

V každé hodině bylo provedeno závěrečné vyhodnocení, které provedli vyučující.

Kontrolní čtvrtletní písemné práce jsou prováděny (ke dni kontroly byly realizovány ve sledovaných ročnících 3 písemné práce); opravy jsou zapisovány do školních sešitů.

Dějepis, občanská nauka, zeměpis

V každém ze tří uvedených předmětů byla hospitována jedna hodina. Všichni vyučující mají pro dané předměty odbornou a pedagogickou způsobilost. Učitelky věnovaly přípravě na jednotlivé hodiny adekvátní pozornost. V hodinách bylo navazováno na probírané učivo dle schválených učebních osnov a vypracovaných tematických plánů.

Ve všech hospitovaných hodinách převládala metoda dialogu, učitelky se snažily žáky vhodně motivovat a aktivizovat, někde probíhala i skupinová práce. V jedné z navštívených hodin však byli žáci značně pasivní.

Ve výuce byly používány platné učebnice, různá odborná literatura, mapy a obrazový materiál, meotar. Hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, jejich obsah měl přirozený výchovný akcent.

Chemie, fyzika

Hospitováno bylo ve dvou vyučovacích hodinách, a to v 8. ročníku (fyzika) a v 9. ročníku (chemie). Styl a organizace práce vyučujícího byly přiměřené věkům žáků, použité formy a metody výuky byly standardní. Výuka fyziky probíhala v odborné učebně fyziky a chemie v kmenové třídě (učebna je v přestavbě). V hodině byly využity učební pomůcky k demonstračním pokusům a vyučující využila i didaktickou techniku (meotar). Pracovní nasazení a aktivita žáků byla průměrná. Atmosféra ve vyučovacích hodinách byla příznivá. V závěru hodiny bylo pamatováno na shrnutí - zhodnocení.

Laboratorní práce jsou realizovány ve fyzice, v chemii nikoliv, dle sdělení vyučujících budou realizovány až v červnu, kdy bude zprovozněna nově rekonstruovaná odborná učebna. Kontrolou zápisů bylo zjištěno, že úroveň zápisů je odpovídající - je jim věnována patřičná pozornost.

Kvalita vyučování je na základě provedených hospitací ve sledovaných předmětech hodnocena jako spíše nadprůměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Vědomosti žáků ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a standardům jsou na standardní úrovni.

Na konci školního roku 1997/98 z celkového počtu 483 žáků prospělo s vyznamenáním 43 žáků (8,90 %), prospělo 430 (89,0 %), neprospělo 10 žáků (2,1 %). Za první pololetí letošního školního roku prospělo s vyznamenáním 41 žáků (8,5 %), prospělo 428 (88,6 %), neprospělo 13 žáků (2,7 %), 1 žák (0,2 %) byl neklasifikován.

Práce s integrovanými žáky, kterých škola k termínu inspekce eviduje 4, je solidní, úroveň znalostí je na základě provedených hospitací v souladu s požadavky učebních osnov.

Hospitace prokázaly běžnou úroveň znalostí a rutinních dovedností odpovídající standardům. Žáci většinou ovládají důležité učební postupy, dovedou aplikovat učivo a formulovat své názory.

Rozmístění vycházejících žáků ve školním roce 1997/98 ukazuje následující přehled:

Typ školy	Počet vycházejících žáků	Počet procent
Gymnázia	4	6,7
Střední průmyslové školy	8	13,6
Obchodní akademie, bankovní akad.	8	13,6
Střední zdravotnická škola	2	3,3
Integrované střední školy, SOŠ - studijní obory	7	11,9
Integrované střední školy a střední odborná učiliště - učební obory	23	39,0
Učiliště	7	11,9
celkem	59	100,0

Z hlediska výsledků vyučování je škola hodnocena jako průměrná.

ZÁVĚRY

Základní škola Karviná-Mizerov U Studny 2290 má stanoveny dobré koncepční záměry. Řízení školy je realizováno dle zásad současného školského managementu. Pro výuku sledovaných předmětů má škola standardní materiálně technické a personální předpoklady.

Během inspekce nebylo zjištěno v kontrolovaných oblastech porušení obecně závazných právních předpisů.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- umožnit výchovné poradkyni absolvovat specializační studium pro výchovné poradce,
- dbát na zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti učitelského sboru,
- rozšířit dle možností nabídku nepovinných předmětů,
- po dokončení rekonstrukce odborné učebny chemie realizovat laboratorní práce.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu PaedDr. Miroslav Bialoň v. r.

členové týmu Mgr. Marcela Orságová v. r.

Mgr. Kazimír Worek v. r.

V Karviné dne 10. června 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 11.června 1999

razítko

Podpis ředitele školy Petr Stempěn v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Karviná, Fryštátská 72/1	1999-06-25	143 205/99-005044
Školský úřad:ŠÚ Karviná, Mírová 1429	1999-06-25	143 206/99-005044

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Bez připomínek